

Tradycyjny obrzęd pieczenia chleba

Matka (Wikta)

Ojciec

Tereska

Jasiek

Jadwiśka

Franek

Maryśka (Marysia nic nie mówi)

Matka - *(siedzi przy maślniczce na środku chałupy)*

A cos ty tak dzisiaj prędko wstała boli Cię co?

Ojciec- *(siedzi przy stole)* Wiosna, matka wiosna! To i dzieciśka nie mogą spać.

A zrzetą Ty tak zawodzisz!

Matka- A idź i głupot nie gadaj

Jadwiśka-*(stoi przy piecu)* Mama mnie się zdaje , że na naszym podwórku cosik kwiczało. Jo se myślę ,że to nasze prosie wyleciało z chływka i loto po zagrodzie idźcie tam prędko i zobaczcie żeby nie uciekło *(mówi do ojca)*

Ojciec- A pewnie Ci się cosik śniło

Matka – Prosie?! To Ty nawet nie godoj łono mo być na Maryśki wesele choć łojciec zobaczmy *(wstają idą w kierunku drzwi)* kto to widział ,żeby za szynką po dworcu latać .

Ojciec- A żeby się jeno nie wnerwiło, bo mu się mięso zepsuje *(wychodzą oboje)*

(córki obydwie przy maślniczce siedzą na środku chałupy ,wchodzi Jasiek)

Jasiek- Co oni tak pognali? poli się czy co?

Jadwiśka -Jo im powiedziała ,że nasze prosie wyleciało z chliwka .Takem ich nabrała po dzieś od zwodziciela.

Jasiek -Tyż prawda, ale Ty lepi uwożoj,bo jak wrócą to ci tak dadzą zwodziciela albo łopatą przez plecy, jo lepi uciekom *(Jasiek wychodzi pospiesznie)*

(Jadwińska siada przy Marysi przy maślniczce)

(wchodzi matka i ojciec)

Matka -Jadwińska coś ty wymyśliła, na dworcu cicho, prosie w chliwku, ino sąsiad Staszek na progu siedzi i chrząka a przeklino przy tym

Ojciec - *(siedzi na stolku)* Pytał nas się co my tak lotomy dookoła ty chałupy. To o co ci chodziło ?

Jadwińska - zwodziciela, zwodziciela

Matka *(bije ścierką córkę)*- To ty zgago ja ci dam zwodziciela ,Ty.

Ojciec- Matka dej jej spokój, to jej się udało nas nabrać, ale jo ją jeszcze dzisiaj zwiede

Matka – dobra dość tych żartów, bo roboty jest sporo. Lepiej chleba trza napiec, idź tam Jadwińska wołoj Franka niech wstaje

Ojciec- Matka, niech no Marysia zacznie piec chleb, bo będzie się wydawać, to musi umieć. Jo wam nanieśe drewna do pieca (*wychodzi*)

Jadwińska - Franek wstawaj !

Matka- Nie powiedziałaś mu jakiego drewna ma nanieść ale może wreszcie cosik sam podumo

Franek -*(przeciąga się)* Tak rano wołacie, co się dzieje ?

Matka - Chleb będziemy piec, a gadają do chleba trzeba rani wstać

Tereska- Pochwalony Ty chałupie

Matka- Na wieki wieków, a co Cie tu sprowadzo

Tereska- A wasz chłop gadał, że będziecie piec chleb. Moze jo bym wom pomogła, a potem bym se sama w waszym piecu upiekła bo mój bardzo dymi. A jo słyszała,ze ty dzisiaj coś słabujesz.

Matka -A takom Ci do niczego.

Tereska- To jo Ci pomoge, raźni będzie

Matka -To tak Franek, Maryśka przynieśta nam te dziezke, jeno uważajcie tam w ni zaczyn rośnie

Tereska-to pewnie zescie wczora zaczyn z kwasu przygotowali

Matka -Wczora wieczorem żem zrobiła

Franek-A uważamy żeby nie zruszać, chlyb musi być ładny, dziezka to najważniejsza rzecz w chałupie, trza z nią z szacunkiem, w niej się ciasto miesi na chlyb

(wchodzi ojciec)

Ojciec - Chlyb i woda ni ma głoda. Przekoże wam drewno

Jadwińska - Tata a jakie zeście drewno przynieśli

Ojciec- A co to, ty się znosz na chlebowym drewnie, jo przynis dobre, sosnowe, bedzie wielki płomień, cały piec ogrzeje, jak trza jeszcze to mnie wołajcie, bede na dworcu (*wychodzi*)

Matka- Franek, Marysia przynieście no te dzieżke bliżej.

(*do Marysi*) Idź jeszcze przynieś niecke, mąke i sito.

(*do Franka*) A ty se idź już do swoi roboty. Chleb pieko baby.

Jadwiśka- Mama, niech Marysia miesi ciasto, bo chce się nauczyć, wy jej będziecie godać co i jak mo robić, jo wprawdzie bolą zęby i nie może godać, ale miesić może.

Matka -A tak, jak chce się wydawać to musi umieć piec chleb. A umyłaś se ręce ?

Jadwiśka- umyła,umyła (*ma zapaske i chustke*)

Matka- no to w imię Boże zaczynej.

(*stoją wszystkie razem, robią znak krzyża*)

Matka- Do zaczynu wlej troche wody, wsyp soli, przesij mąke i mieszuj, ino zaczynaj prawo ręką w prawą strone, prawo ręką się żegnosz, prawo mieś ciasto

Tereska- Wikta jo wom w piecu napole. Ło dobre drewno, suche, to się wnet napoli. Maryś! Tu już wystarczy, bo cie ręce bolą od tego mieszania.

Wikta! -(*wskazuje do matki*)

Matka-A jak ona se myślała, trza cieżko harować na kawałek chleba. Pokaż no tu. A wystarczy, bedzie dość już. Zostawmy niech już rośnie.

Matka - Idź tam Tereska zobacz czy się w piecu spoliło, a Ty Maryś przynieś kociube i łopatę z kumory będziemy wsadzać chlyb.

Tereska - Wikta, piec gotowy

Matka -No to Maryś trzymaj łopatę,jo bede nakładać ciasto.

Przyśpiewka

Mało nas mało nas do pieczenia chleba

tylko nam tylko nam Maryski tu potrzeba

Tereska-juz czekoj ino,maczaj se (*podaje matce miske,ta moczy rece*). A czekajcie ja wam mąką podsypie (*kicha,apsik*)

Matka- Teraz to ty sie już odsuń jo dom na łopatę

Tereska-Jo wom posypie po wierzchu czarnuszką

Matka- no to w imię Boże do pieca

Tereska- Jo podrzuce łopate do powały, żeby nom chlyb rósł wysoko

(*wchodzi ojciec z Frankiem*)

Ojciec- Chlyb już pewnie w piecu, możemy wyjść chodźta, ino drzwi dobrze zapirojcie, żeby przeciągów nie było

Franek- Mama a może by co zjadł, tu tak pachnie, że się jeść chce

Matka - jak chlyb będzie gotowy to wom dom zjecie.

(przyśpiewka)

Tereska - Wikta, my tu śpiwomy a chleb trza z pieca wyjmować

Matka - to chodźmy

Tereska -sie spoli, to będzie

Matka - łotwiroj Tereska

Tereska - chodź Franek weź (*podaje nam kociube*)

Matka - oooo...udał nam się,wprawdzie troche wypieczony ale będzie dobry

Franek - Matka dejże troche skosztować bo nie moge się już doczekać

Matka - Wprawdzie jeszcze troche ciepły, ale dom wom po pajdce.

Łojciec zaczynej.

Ojciec -Dejcie nóż (*robi znak krzyża*), matka ne piętke,
a wy Tereska podzielcie się.

Tereska - Ale pachnie

Ojciec - Masz Franek (*Franek upuszcza kromkę*),uważaj chleb trza szanować.

Franek- Wiem tata, wiem (*całuje kromke*)

Ojciec- Wy wszyscy pamiętajcie ,że chleb należy szanować.

Tereska - Dziś wszystko jest na opak dlatego tez wszystkich trzeba uczyć szacunku dla bochenka chleba.

(przyśpiewka)